

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Utbildningsplan

Dnr: HS 2023/1253

Psykologprogrammet

Programkod:	VAPSY
Programmets benämning:	Psykologprogrammet Master of Science in Psychology Programme
Högskolepoäng/ECTS:	300
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap, 2023-12-07, att gälla från och med ht 2024
Undervisningspråk:	Svenska, engelska moment kan förekomma
Utbildningsnivå:	Avancerad nivå
Examenskategori:	Yrkesexamen
Behörighetskrav:	Grundläggande behörighet samt Matematik 2a eller 2b eller 2c och Samhällskunskap 1b eller 1a1 + 1a2.

Inledning

Psykologprogrammet är en femårig utbildning. Utbildningen leder till en examen på avancerad nivå: Master of Science in Psychology. För att bli legitimerad psykolog krävs en praktisk tjänstgöring efter avslutad utbildning enligt Socialstyrelsens föreskrifter. Den praktiska tjänstgöringen, PTP, ligger efter avslutad utbildning och kan fullföljas inom offentlig eller privat verksamhet.

Psykologens roll i yrkeslivet har breddats väsentligt under senare år liksom möjligheterna att själv skapa moderna och innovativa verksamheter som svarar mot nya samhällsbehov. Psykologprogrammet vid Karlstads universitet är en generalistutbildning som motsvarar dessa krav, liksom de mer traditionella kraven inom hälso- och sjukvård. Programmet kännetecknas vidare av ledorden

- hälsa, livskvalitet och hållbarhet
- evidensbaserade arbetsmetoder och förhållningssätt

- ledarskap och samverkan

vilket ger psykologer en bred kunskapsbas och en beredskap inför vidare utveckling och specialisering inom fältet. Inom programmet ges en fördjupning inom behandlingsinriktningen evidensbaserad psykoterapi.

Sammanfattningsvis kommer den nyutexaminerade psykologen från Karlstads universitet att vara en professionell individ med en bred kunskapsbas och en beredskap att utvecklas och specialisera sig inom den yrkesverksamhet som väljs. Förmågan till kritisk granskning och ifrågasättande rörande exempelvis frågor om jämställdhet och intersektionalitet är en grundläggande utgångspunkt som tränas under utbildningen.

Utbildningens mål

Utbildningens mål utgörs av de nationella mål som ska uppnås för en psykologexamen. För psykologexamen ska studenten, enligt Högskoleförordningen, visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som psykolog och för att fullgöra föreskriven praktisk tjänstgöring, PTP, som fordras för att få behörighet som psykolog.

Nationella mål för psykologexamen

Kunskap och förståelse

För psykologexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om psykologiska metoder för utredning och åtgärd avseende individer, grupper och organisationer,
- visa fördjupad kunskap och förståelse för samhälls- och familjeförhållanden som påverkar olika grupper och individer, såväl barn som kvinnor och män,
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För psykologexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att bedriva psykologisk behandling,
- visa förmåga att under handledning bedriva psykoterapi,
- visa fördjupad förmåga att självständigt planera, leda och genomföra förebyggande arbete samt utvecklings- och förändringsarbete med inriktning på individer, grupper, organisationer och miljöer,
- visa fördjupad förmåga att på vetenskaplig grund kritiskt utvärdera och utveckla behandlingsarbete och åtgärdsprogram inom verksamhetsområdet,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper,
- visa förmåga att för berörda parter muntligt och skriftligt redogöra för utredning, åtgärd och resultat samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa, och
- visa förmåga att kritiskt och självständigt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För psykologexamen ska studenten

- visa förmåga att fortlöpande utveckla självkänedom och empatisk förmåga,
- visa fördjupad förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot klienter och deras närstående, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För psykologexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 hp.

Utbildningens uppläggning

Studierna bedrivs på helfart och kurserna läses i angiven ordning om inte särskilda skäl föreligger. Parallellläsning av flera kurser inom programmet medges inte vid normal studiegång. Studiernas uppläggning och arbetsformer ger studenten träning i aktivt kunskapsökande, kritisk värdering och problemlösning. Genom detta får studenten en god beredskap för sin kommande yrkesroll. För att stärka studentens personliga och professionella utveckling samt kommunikativa förmågor (skriftliga såväl som muntliga) ingår, under sex av utbildningens tio terminer, momentet professionella kompetenser, kommunikation och självreflektion (basgruppsarbete).

Hållbarhetsaspekter behandlas kontinuerligt under programmet, med syfte att studenten ska utveckla hållbarhetskompetenser som främjar hälsosamma liv och välbefinnande för alla i alla åldrar (Mål 3 i Agenda 2030).

Utbildningens pedagogiska uppläggning är förutom föreläsningar, gruppdiskussioner, gruppövningar och seminarier, även basgruppsarbete. Basgruppens syfte är problemdiskussion och problemanalys, professionell och personlig utveckling. Basgruppens arbete stöds och leds omväxlande av en handledare och omväxlande av studenterna själva. Laborationer och färdighetsträning intar en framskjuten plats redan från början av utbildningen. Studenten tränas från början i självständigt sökande efter relevant vetenskaplig litteratur, att utföra mindre utvecklings- och forskningsprojekt samt involveras även i pågående forskningsprojekt vid de i programmet ingående institutionerna.

Inom ramen för utbildningen ingår verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som genomförs under utbildningens sjätte termin. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen innebär praktiskt psykologarbete och syftar till att fördjupa förståelsen för psykologyrkets mångsidighet och komplexitet. Centralt under momentet är också att studenten övar upp sin förmåga att integrera teori och praktik för att på så sätt utveckla ett hållbart och evidensbaserat förhållningssätt. Praktiken utformas så brett som möjligt utifrån praktikplatsens förutsättningar för att studenten ska få erfarenhet av flera psykologrelaterade uppgifter och arbetsområden. I möjligaste mån kommer flertalet faser i psykologens arbete, som bedömning, åtgärd, insats, utvärdering och avrapportering, att tas upp och övas under praktiktiden. Inom ramen för praktiken ingår också att studenten under handledning får samla in, bearbeta och på ett adekvat och yrkesetiskt korrekt vis dokumentera och återrapportera information som är relevant för psykologens yrkesverksamhet.

Inom VFU-momentet ingår också att med hjälp av handledaren, en legitimerad psykolog, utveckla insikter om personliga förutsättningar för arbetet som psykolog liksom över den egna kompetensutvecklingen, psykologens roll vid arbete i team och samarbete med andra yrkesgrupper.

Psykologutbildningen vid Karlstads universitet samverkar med kommuner och regioner. I samband med den verksamhetsförlagda utbildningen kan extra kostnader tillkomma för studenten.

Utbildningens innehåll

Programmet är uppdelat i sex block som bygger på olika ämnesområden inom psykologi och angränsande områden. För terminsvis översikt av studiegången, se bilaga 1. Observera att de i programmet ingående delkurserna kan ha andra namn samt ges i en annan följd än vad som anges här.

■ **Block 1: Psykologins grunder, hälsa och prevention, 69 hp**

Blocket inleds med en introduktion till psykologin som vetenskap, till psykologyrket och till hur studierna kommer att bedrivas under utbildningen. Därefter behandlas individens psykologiska utveckling ur ett livsloppsperspektiv. Vidare behandlas psykologins biologiska grunder, hjärna och nervsystem samt evolutionspsykologi. Ytterligare introduceras studenten i de klassiska inlärningsteorierna, behaviorism, kognitivism samt sociokulturella och socialkonstruktivistiska perspektiv på lärande. Dessa kunskaper fördjupas och placeras in i en utbildningskontext där bland annat undervisnings- och lärprocesser, motivationens roll för lärande samt intelligensbegreppet ingår.

Blocket innehåller sex delkurser:

Termin 1 Introduktion till psykologyrket och psykologistudierna	2	hp
Termin 1 Utvecklingspsykologi ur ett livscykelperspektiv	20	hp
Termin 2 Kognition, neuro- och biologisk psykologi I	12	hp
Termin 3 Kognition, neuro- och biologisk psykologi II	20	hp
Termin 3 Pedagogisk psykologi	8	hp
Termin 4 Prevention och hälsa	7	hp

■ **Block 2: Människan i grupp, arbete, organisation och samhälle, 30 hp**

Blocket inleds med ett moment som behandlar sociologi och socialpsykologi med fokus på sociologiska perspektiv på individ, grupp och samhälle samt organisationsteorier och emotionsforskning. Därefter följer tre moment som behandlar psykologiska aspekter på grupper, arbete, ledarskap, organisation och psykologens profession/yrkesroll i samhället.

Blocket innehåller fyra delkurser:

Termin 2 Sociologi och socialpsykologi	10	hp
Termin 4 Individ, arbete och organisation I	8	hp
Termin 8 Individ, arbete och organisation II	6	hp
Termin 9 Individ, arbete och organisation III	6	hp

■ **Block 3: Klinisk psykologi, 89,5 hp**

Blocket inleds med personlighetsteorier och bedömning av individer. Studenten får också möta den så kallade positiva psykologin och dess grundläggande teorier och användningsområden. Därefter följer en bred introduktion till olika psykologiska behandlingsmetoder inklusive olika psykoterapeutiska inriktningar.

Före den verksamhetsförlagda utbildningen tränas studenten i samtalsmetodik och interkulturell kommunikation samt i juridiska och etiska aspekter relevanta för psykologens yrkesutövning. Vidare introduceras och fördjupas perspektiven inom psykopatologi och diagnostik genom bland annat psykoterapiforskning, beroendeproblematik och psykofarmakologi. Slutligen ges en valbar kurs med syfte att ytterligare fördjupa kunskaper inom klinisk psykologi.

Blocket innehåller elva delkurser:

Termin 4 Personlighets och differentiell psykologi	9	hp
Termin 4 Positiv psykologi	4	hp
Termin 5 Juridik och etik för psykologer	4	hp
Termin 5 Samtalsmetodik och interkulturell kommunikation	4	hp
Termin 5 Utredningsmetodik	12,5	hp
Termin 5 Klinisk psykologi I	7,5	hp
Termin 6 Psykologiska behandlingsmetoder och principer	6	hp
Termin 6 Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)	20	hp
Termin 6 Teoretiska perspektiv på praktiken	2	hp
Termin 7 Klinisk psykologi II	13	hp
Termin 8 Valbar kurs (fördjupning)	7,5	hp

■ **Block 4: Evidensbaserad psykoterapi, 48,5 hp**

Blocket utgörs av en fördjupning inom behandlingsinriktningen evidensbaserad psykoterapi. Evidensmodellen definieras som ett förhållningssätt att tillämpa bästa tillgängliga vetenskapliga evidens, snarare än psykoterapeutisk skolbildning, som ett underlag för analys och behandling. En fördjupning i teoretiska och praktiska moment utifrån evidensmodellen utgör blocket i sin helhet. Vedertagna bedömningar av evidensbaserade metoder i enlighet med de tre kunskapskällorna forskningsbaserad kunskap, erfarenhetsbaserad kunskap, och klientens preferenser och värderingar beaktas. Eget klientarbete under handledning av en erfaren legitimerad psykoterapeut ingår.

Blocket innehåller tre delkurser:

Termin 7 Evidensbaserad psykoterapi I	17	hp
Termin 8 Evidensbaserad psykoterapi II	16,5	hp
Termin 9 Evidensbaserad psykoterapi III	15	hp

■ **Block 5: Vetenskapsteori och metod samt självständigt arbete, 51 hp**

I blocket behandlas vetenskapsteori och övergripande metodfrågor, metoder för datainsamling, databearbetning och analys samt vetenskaplig kommunikation och kritisk granskning av forskningsstudier. Vidare behandlas evidensperspektivet och psykometrins grunder som präglar hela utbildningen från det första momentet Vetenskapsteori och metod I. Under moment Vetenskapsteori och metod III sker en fördjupning i forskningsdesign samt kvalitativ och kvantitativ metodik.

Vetenskaplig metod är integrerad i programmet och studenten tränas även i vetenskaplig kommunikation genom bland annat vetenskapliga artiklar, deltagande i utvecklings- och forskningsprojekt samt genom momenten professionella kompetenser, kommunikation och självreflektion. Studenten kommer att uppmuntras att skriva sitt arbete i ett vetenskapligt publiceringsformat.

Blocket innehåller fyra delkurser:

Termin 1 Vetenskapsteori och metod I	6	hp
Termin 2 Vetenskapsteori och metod II	6	hp
Termin 9 Vetenskapsteori och metod III	9	hp
Termin 10 Självständigt arbete	30	hp

■ **Block 6: Professionella kompetenser, kommunikation och självreflektion, 12 hp**

För att stärka studenternas personliga och professionella utveckling samt kommunikativa förmågor (skriftliga såväl som muntliga), ingår en gemensam kärna under sex av utbildningens tio terminer av momentet professionella kompetenser, kommunikation och självreflektion. Basgruppens syfte är problemdiskussion och problemanalys, professionell och personlig utveckling. Basgruppens arbete stöds och leds omväxlande av en handledare och omväxlande av studenterna själva är fördelat på moment om 2 hp under varje termin.

Examensbenämning

Efter avslutad och godkänd utbildning erhåller studenten en Psykologexamen/Degree of Master of Science in Psychology.

Tillgodoräknande av kurs

Student äger enligt högskoleförordningen kap 6 §§ 6-8 efter prövning rätt att tillgodoräkna sig tidigare studier.

Övrigt

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Obligatorisk närvaro förekommer i vissa delar av utbildningen och framgår av respektive kursplan. I respektive kursplan framgår också behörighetskraven för varje termin.

En student kan tvingas avbryta pågående behandlingsarbete eller motsvarande moment i VFU som innebär klientkontakt om studenten uppträder grovt oskickligt och riskerar att skada klient psykiskt eller fysiskt.

Tidigare versioner av utbildningsplanen är fastställda:

2014-12-11, dnr HS 2014/484, att gälla från och med ht 2015

2016-12-08, dnr HS 2016/708, att gälla från och med ht 2017

2018-01-24, dnr HS 2018/146, att gälla från och med ht 2018

Översikt av studiegången

Termin 1 - Grundnivå 30 hp	
Block 1	Introduktion till psykologyrket och psykologistudierna (2 hp)
Block 1	Utvecklingspsykologi ur ett livscykelperspektiv (20 hp)
Block 5	Vetenskapsteori och metod I (6 hp)
Block 6	Professionella kompetenser, kommunikation och självreflektion (2 hp)
Termin 2 - Grundnivå 30 hp	
Block 1	Kognitiv, neuro- och biologisk psykologi I (12 hp)
Block 2	Sociologi och socialpsykologi (10 hp)
Block 5	Vetenskapsteori och metod II (6 hp)
Block 6	Professionella kompetenser, kommunikation och självreflektion (2 hp)

Termin 3 - Grundnivå 30 hp	
Block 1	Kognitiv, neuro- och biologisk psykologi II (20 hp)
Block 1	Pedagogisk psykologi (8 hp)
Block 6	Professionella kompetenser, kommunikation och självreflektion (2 hp)
Termin 4 - Grundnivå 30 hp	
Block 3	Positiv psykologi (4 hp)
Block 1	Prevention och hälsa (7 hp)
Block 2	Individ, arbete och organisation I (8 hp)
Block 3	Personlighets- och differentiell psykologi (9 hp)
Block 6	Professionella kompetenser, kommunikation och självreflektion (2 hp)

Termin 5 - Grundnivå 30 hp	
Block 3	Juridik och etik för psykologer (4 hp)
Block 3	Klinisk psykologi I (7,5 hp)
Block 3	Utredningsmetodik (12,5 hp)
Block 3	Samtalsmetodik och interkulturell kommunikation (4 hp)
Block 6	Professionella kompetenser, kommunikation och självreflektion (2 hp)

Se fortsättning på nästa sida.

Termin 6 - Grundnivå 30 hp	
Block 3	Psykologiska behandlingsmetoder och principer (6 hp)
Block 3	VFU (20 hp)
Block 3	Teoretiska perspektiv på praktiken (2 hp)
Block 6	Professionella kompetenser, kommunikation och självreflektion (2 hp)
Termin 7 - Avancerad 30 hp	
Block 3	Klinisk psykologi II (13 hp)
Block 4	Evidensbaserad psykoterapi I (17 hp)
Termin 8 - Avanceradnivå 30 hp	
Block 4	Evidensbaserad psykoterapi II (16,5 hp)
Block 2	Individ, arbete och organisation II (6 hp)
Block 3	Valbar kurs (fördjupning) (7,5 hp)

Termin 9 - Avancerad nivå 30 hp	
Block 2	Individ, arbete och organisation III (6 hp)
Block 5	Vetenskapsteori och metod III (9 hp)
Block 4	Evidensbaserad Psykoterapi III (15 hp)
Termin 10 - Avancerad nivå 30 hp	
Block 5	Självständigt arbete (examensarbete) (30 hp)